

Перепеляк В.В.

студент,

*Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки
Національної академії Служби безпеки України*

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

На сучасному етапі суспільного життя, ми можемо спостерігати процес глобальної інформатизації, який призводить до суттєвого впливу інформаційних технологій на усі сфери нашого життя. Інформація перестала бути допоміжним елементом, наразі це суттєвий ресурс, який є певною мірою зброєю, яка не повинна призводити до кровопролиття, руйнування, але є ключовим чинником у вирішенні не лише внутрішніх конфліктів, але й зовнішніх.

Інформаційна безпека відіграє одну з ключових ролей у забезпечення життєво важливих інтересів. Дана теза знаходить своє відображення і в Конституції України, де проголошено, що захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу [1, ст. 17].

Підвищена значимість інформації, з одного боку є достатньо позитивним фактором, оскільки інформатизація, інформаційні технології працюють на поліпшення життя, добробуту як окремих громадян, так і всієї держави в цілому, адже в першу чергу це свідчить про створення глобального інформаційного простору, який забезпечує ефективну інформаційну взаємодію людей, їх доступ до світових інформаційних ресурсів і задоволення їхніх потреб щодо інформаційних продуктів і послуг. Але з іншого боку, у зв'язку з тим, що процес глобальної інформатизації, глобалізації і підвищення ролі науково-інформаційних технологій з кожним роком набирають все більше обертів, інформація перестає бути просто відомостями, ми можемо констатувати і те, що починає зростати рівень інформаційних загроз.

Варто зазначити, що підвищення ролі інформації, процесу інформатизації стали наслідком того, що інформаційна безпека стала значимою складовою національної безпеки, а отже будь-які загрози інформаційній безпеці автоматично стають загрозами національної безпеки.

Інформаційні загрози – це сукупність умов і факторів, що створюють небезпеку життєво-важливим інтересам особистості, суспільства, держави та інформаційній безпеці [2, с. 34]. З даного визначення можна зробити висновок, що інформаційні загрози впливають не лише на державу, важелі її регулювання, політику держави, але й на кожную особистість, а отже сам факт наявності інформаційних загроз в країні ставить перед державою не лише захист інформації, що має державну таємницю, але й пряме забезпечення захисту кожної особисті, права якої інформаційні загрози тою чи іншою мірою можуть порушувати.

Реалізація інформаційних загроз свідчить перш за все про неефективність функціонування системи управління не тільки інформаційної безпеки, але й національної безпеки країни [3, с. 235].

Нажаль, на сьогодні ми не можемо пишатися заходами забезпечення інформаційної безпеки в Україні, і мова йде не тільки про прогалини в законодавстві, або ж відсутність норм, які регулюють важливі аспекти, що стосуються інформаційного сфери суспільства, врегулювання розповсюдження загальнодержавної інформації через засоби масової інформації, крім того практичне застосування заходів забезпечення інформаційної безпеки майже у всіх сферах відстає від нових технологій оприлюднення, вилучення або спотворення загальнодержавної інформації. Ми зіткнулися з проблемою неготовності до інформаційної війни як одного з розповсюджених видів інформаційних загроз, як реалії XXI століття.

Україна є яскравим прикладом сучасності, який показують про неготовність ні країни, ні суспільства до інформаційних загроз. Починаючи з 2014 року, на певних територіях України продовжують тривати воєнні дії, які безпосередньо є наслідком інформаційної війни, яка, як виявилось, стала досить серйозним важелем впливу на національну безпеку країни.

Досліджуючи сучасне політичне становище, економічну систему, законодавчу базу України, пропонуємо виділити наступні проблеми забезпечення інформаційної безпеки: неготовність країни (населення) до інформаційної війни (цікавим є той факт, що найчастіше інформаційна війна є засобом досягнення певних цілей, засобом впливу на державу, її громадян, який не супроводжується масовим руйнуванням, кровопролиттям. На жаль, в Україні, ми можемо спостерігати дещо іншу тенденцію, а саме – інформаційна війна стала початком збройних дій, це був певний вплив на свідомість населення, який безпосередньо призвів до достатньо трагічних наслідків і нажаль продовжується);

законодавство (українське законодавство не врегульовую багато питань, що стосуються інформаційного простору і загроз, які можуть сліткати будь-яку особу при взаємодії з інформаційним простором. Крім того, навіть після того, як в країні почали виголошувати голосні виступи щодо забезпечення інформаційної безпеки, щодо подальшої готовності країни до інформаційної війни, на практиці не був прийнятий жоден нормативний акт, який хоч в якійсь мірі показав, що влада працює з вирішення даного питання. У 2015 році був оприлюднені проект Концепції розвитку інформаційної безпеки України, проте пройшло майже півтора року, але дана концепція не була завершена, тим паче прийнята); державна політика/державне регулювання (немає чіткості в проведенні державної політики щодо забезпечення інформаційної безпеки в країні. Не варто забувати про те, що інформаційні загрози можуть здійснюватись стосовно держави через сферу державного управління, що в свою чергу означає те, що загроза інформаційній безпеці починається з самої верхівки країни, що породжує низку несприятливих наслідків як для країни в цілому, окремих її територій так і для кожного громадянина) [4].

Проаналізувавши сучасний стан інформаційної безпеки України, можемо зазначити, що на сьогодні рівень забезпечення інформаційної безпеки не повною мірою відповідає ситуації в країні, а також потребам кожного громадянина і суспільства в цілому. Саме тому виникає потреба в подальшому розгляді даного питання, впровадження нових методів боротьби з інформаційними загрозами. а також створення цілісної, дієвої системи забезпечення інформаційної безпеки в Україні.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Остроухов В.В. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти): [Підручник] / Остроухов В.В. Петрик В.М., Присяжнюк М.М., за заг. ред. Скулиша С.Д. – К.: КНТ, 2010. – 776 с.
3. Гиркіна О.О. Сучасні аспекти забезпечення інформаційної безпеки України / О.О. Гиркіна, В.М. Семенов // Юридичні науки. – 2014. – С. 234–239.
4. Стан і проблеми забезпечення інформаційної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/book/otch/roz13.htm>